

**KAN BELEIDSINZET OP MODAL SHIFT EFFECTIEF ZIJN?
VERANDERINGEN IN EXTERNE KOSTEN EN INFRASTRUCTUURKOSTEN DOOR MODAL
SHIFT IN HET GOEDERENVERVOER**

Olaf Jonkeren,	Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KiM)
Klaas Friso,	Dat.mobility BV
Lourentz Hek,	Goudappel BV

Samenvatting

In het huidige Nederlandse en Europese goederenvervoerbeleid speelt modal shift een belangrijke rol bij het verminderen van de externe effecten van het goederenvervoer. Beleidsinzet ten behoeve van modal shift is legitiem omdat de omvang van de externe kosten van het goederenvervoer aanzienlijk is. Maar kan een modal-shiftbeleid ook effectief zijn? Met andere woorden, kan beleidsinzet op modal shift resulteren in een daling van de externe kosten en de infrastructuurkosten van het goederenvervoer?

Onze onderzoeksaanpak valt uiteen in drie stappen. In de eerste stap analyseren we op vier internationale goederencorridors door Nederland het vervoerd gewicht over de weg dat tegen minstens 10% lagere kosten per spoor of binnenvaart kan worden vervoerd. Dat gewicht noemen we de Modal Shift Potentie (MSP). We schatten de MSP voor het jaar 2018 en we vertalen de MSP naar veranderingen in vervoersprestaties per vervoerswijze. In de tweede stap bepalen we verschillen in externe kosten en infrastructuurkosten per vervoersprestatie (tonkm) tussen de vervoerswijzen weg, spoor en binnenvaart. We nemen de volgende externe effecten mee: broeikasgasemissies (tank-to-wheel), luchtverontreinigende emissies (tank-to-wheel), geluid, verkeersongevallen, congestie, en emissies van brandstof- en elektriciteitsproductie (well-to-tank) voor goederenvervoermiddelen. In de derde stap combineren we de resultaten van de stappen 1 en 2 en berekenen we de veranderingen in externe kosten en infrastructuurkosten die uit de MSP voortvloeien.

Op basis van dit onderzoek kunnen we concluderen of beleidsinzet op modal shift de komende jaren effectief kan zijn. We kunnen echter niets concluderen over de efficiëntie: zijn de baten van modal shift maatregelen groter dan de kosten? Als dat niet het geval is, kan vanuit economisch oogpunt het nemen van modal-shiftmaatregelen uiteindelijk niet worden gerechtvaardigd.

Het volledige artikel wordt op 24 maart 2023 gepubliceerd op www.vervoerslogistiekewerdagen.com